

Årsberetning 2015

Bergens forskningsstiftelse, org.nr. 988 029 327

I. Om stiftelsen Bergens forskningsstiftelse

Bergens forskningsstiftelse, som opprinnelig hadde navnet Bergens medisinske forskningsstiftelse, er opprettet av Frank Mohn AS i stiftelsesdokument av 22. desember 2004. Fra 1. januar 2014 fusjonerte Bergens medisinske forskningsstiftelse, Bergens forskningsstiftelse og Frank Mohns Stiftelse. Bergens medisinske forskningsstiftelse var den overtagende stiftelsen og skiftet ved gjennomføringen av sammenslåingen navn til Bergens forskningsstiftelse.

Stiftelsen har som allment formål å støtte forskning og forskningsfremmende tiltak ved Universitetet i Bergen og Helse Bergen HF.

Stiftelsen har videre som formål å støtte forskning både ved Universitetet i Bergen og Helse Bergen HF i skjæringsfeltet mellom basalforskning og klinisk medisinsk virksomhet, dette i samsvar med formålet stiftelsen hadde forut for sammenslåingen.

Stiftelsen er evigvarende, og tildelinger blir finansiert av avkastningen på stiftelsens kapital.

II. Stiftelsens kapital

Ved utgangen av 2015 var bokført verdi av stiftelsens investeringer i aksjer og verdipapirer 2.241 mill. kroner. Virkelig verdi er vurdert å være høyere, 2.518 mill. kroner, da det i regnskapene er lagt til grunn det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

I 2015 har stiftelsens kapital blitt forvaltet av verdipapirforetaket Legat- og stiftelsesforvaltning AS (LOS), som er et heleid datterselskap av Bergens forskningsstiftelse. Selskapet har konsesjon fra Finanstilsynet for aktiv kapitalforvaltning og investeringsrådgivning.

Styret i Bergens forskningsstiftelse vedtar årlig egen forvaltningsstrategi i tråd med stiftelsens overordnede og langsiktige formål. Kapitalen er plassert i verdipapirmarkedet, i hovedsak i likvide posisjoner. Styret er klar over risikoen for verdisvingninger i finansmarkedene og har lagt til grunn en bred diversifisering i investeringsstrategien, både med hensyn på aktivklasser og antall posisjoner innenfor den enkelte aktivaklasse. Utdelingsprofilen kan justeres dersom den langsiktige avkastningen avviker fra avkastningskravet.

I 2015 oppnådde stiftelsen en avkastning på 153 mill. kroner, og dette tilsvarer 6,33 %.

III. Stiftelsens tildelinger og virksomhet

Stiftelsens viktigste oppdrag er å omsette stifterens intensjoner og pengegaver til god forskning - til beste for det samfunnet som i neste omgang skal nyte godt av forskningsvirksomheten.

Per 31.12.2015 er det tildelt totalt 574 millioner kroner til vedtektsbestemte formål¹. Av dette er 367 mill. kroner utbetalt. Stiftelsens prosjektgjeld er således 207 mill. kroner, og av dette er 89 mill. kroner kortsiktig prosjektgjeld som kan komme til utbetaling i løpet av 2016.

Stiftelsen har helt siden etablering ønsket å fremme rekruttering av fremragende unge forskere til Bergen. I samarbeid med Universitetet i Bergen (UiB) og Haukeland Universitetssykehus (HUS) er det etablert et fireårig rekrutteringsprogram for å fremme rekruttering av unge forskere. Programmet omfatter alle universitetets fagområder. I tillegg til dette har stiftelsen frem til 2015 tildelt midler til et treårig rekrutteringsprogram for medisinsk forskning. Stiftelsen støtter også rekruttering og kompetansebygging på områder som bioinformatikk, ernæring, strafferett, samt forskning med utgangspunkt i registre, biobanker og større, kompleks forskningsinfrastruktur. Stiftelsen har også bidratt med midler til infrastruktur ved UiB og Helse Bergen. Det er gitt midler til MR-, CT og PET-utstyr, annet vitenskapelig utstyr, Mohns kreftforskningslaboratorium og kjernefasiliteter.

Stiftelsen forvalter en gave fra Trond Mohn på 250 mill. kroner som er øremerket etablering av et senter for partikkelterapi ved Haukeland universitetssykehus. Denne gaven skal brukes i sin helhet og da først og fremst til investeringer i utstyr og anlegg, men også til kompetansebyggende tiltak.

I 2015 har Stiftelsen avtaleforpliktet seg til å bidra med totalt 161 mill. kroner til følgende prosjekter:

---

¹ Totale tildelinger som er regnskapsført, inkludert tildelinger gjort av de to stiftelsene Bergens forskningsstiftelse overtok ved fusjon 1.1.2014.

- 8 mill. kroner fordelt over fire år til rekrutteringsstipend Anna Nele Meckler, UiB og prosjektet *CLIP: Clumped Isotope Thermometry as a New Tool for Transforming Paleo-oceanography*
- 8 mill. kroner fordelt over fire år til rekrutteringsstipend til Stian Knapskog, UiB og prosjektet *Identifying Genetic Mechanisms of Resistance to Chemotherapy in Human Cancer*
- 8 mill. kroner over fire år til rekrutteringsstipend til Nils Halberg, UiB og prosjektet *The Obesity-Cancer Connection: Malignant Cell Exploitation of the Altered Metabolic Landscape of Obese Cancer Patients*
- 68,5 mill. kroner over fem år til *program for internasjonal rekruttering av toppforskere til Universitetet i Bergen*
- 20 mill. kroner over fem år til *Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap ved Universitetet i Bergen, (Digital Social Science Core Facility), DIGSSCORE* Prosjektleder; førsteamanuensis Elisabeth Ivarsflaten
- 7,4 mill. kroner til anskaffelse av vitenskapelig *utstyr for massecytometri ved Kjernefasilitet for celledatering og flowcytometri*, UiB. Faglig ansvarlig; professor Bjørn Tore Gjertsen
- 0,8 mill. kroner til anskaffelse av *vitenskapelig utstyr til etablering av laboratorium for peptidsyntese*, UiB. Faglig ansvarlig; førsteamanuensis Bengt Erik Haug
- 0,5 mill. kroner i støtte til *utgivelse av jubileumsbok om medisinsk historie ved Det medisinsk-odontologiske fakultet*, UiB
- 20 mill. kroner til overlege, professor Olav Dahl og prosjektet *Molecular Mecanisms og Photon and Particle Radiation Responses in Malignant Tumors and Clinical Dosing og Carbon Ions*, Helse Bergen
- 20 mill. kroner til *talentutviklingsprosjektet Crescendo* som er et samarbeidsprosjekt mellom Festspillene i Bergen og Barratt Due Musikk institutt. Bergens forskningsstiftelse administrerer gaver fra Trond Mohn og Hans Peter og Bettina Jebsen som er øremerket dette prosjektet.

I tillegg til dette kommer tildelingsvedtak som ble fattet i 2015, men der vedtaket først blir formalisert i avtale og regnskapsført i 2016, totalt 63,4 mill. kroner:

- 11,4 mill. kroner fordelt over fire år til *Kjernefasilitet for helseundersøkelser - utprøvingseenhet*, UiB.
- 12 mill. kroner fordelt over fire år til prosjektet *Prototyping of a Proton Computed Tomography System for Treatment Planning and Real-time Monitoring of Dose Deposition in Particle Therapy*. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Bergen, Universitetet i Bergen og Helse Bergen.
- 9,5 mill. kroner fordelt over fire år til rekrutteringsstipend til Harald Barsnes UiB og prosjektet *Obtaining Novel Biomedical Knowledge from Proteomics Research*
- 10 mill. kroner fordelt over fire år til rekrutteringsstipend til Håvard Haarstad, UiB og prosjektet *European Cities as Actors in Climate and Energy Transformations*

- 10 mill. kroner fordelt over fire år til rekrutteringsstipend til Kjetil Våge, UiB og prosjektet *Overturning in the Nordic Seas (OVENS)*
- 10 mill. kroner fordelt over fire år til fagfeltet fMRI og rekrutteringsstipend til Marco Hirnstein, UiB og prosjektet *Transcranial Brain Stimulation and its Underlying Neural Mechanisms as a Novel Treatment for Auditory Hallucinations*.

Styret fattet i 2015 også vedtak om inntil 10 mill. kroner til et 4-årig rekrutteringsstipend ved *Bjerknessenteret for klimaforskning*. Det ble ikke fremmet søknad i 2015. Saken følges opp i 2016 som en del av rekrutteringsprogrammet.

I tillegg til gavene fra BFS bidrar også Universitetet i Bergen og Helse Bergen med midler og ressurser til prosjektene. Noen av prosjektene kan også søke om gaveforsterkning fra staten.

Stiftelsen ønsker som nevnt å bidra til rekruttering av fremragende unge forskere til forskningsmiljøene i Bergen. Med tildelingene som er kontraktsfestet og vedtatt i 2015 har stiftelsen tildelt Universitetet i Bergen totalt 278 mill. kroner til 53 unge forskere gjennom et treårig og et fireårig rekrutteringsprogram. I 2016 er det foretatt ny utlysning av det fireårige rekrutteringsprogrammet.

Den 4. desember 2015 markerte stiftelsen årets tildelinger med et arrangement i Universitetsaulaen i Bergen. På programmet stod blant annet foredrag med professor og nobelprisvinner Edvard Moser og tildeling av Brøgger-medaljen til Trond Mohn fra Det Norske Videnskaps-akademi.

IV. Organisering av stiftelsens arbeid, likestilling og det ytre miljø

Styret har hatt fire møter i 2015 og behandlet 33 saker.

Det er kvinnelige representanter i styret og stiftelsen diskriminerer ikke kjønn ved ansettelse eller valg av styremedlemmer. Det har ikke forekommet skader eller ulykker. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

Stiftelsen har et vitenskapelig rådgivende utvalg, sammensatt av anerkjente fagpersoner fra Norge. Utvalget kan gi styret råd om nye programmer og satsinger, ta del i den overordnede vurderingen av innkomne søknader og ta del i vurderingen av fremdriften i igangsatte prosjekter. I arbeidet med å vurdere innkomne søknader skal det rådgivende utvalget benytte seg av internasjonalt anerkjente forskere innen fagfeltene som søknadene dekker.

Stiftelsen har fire ansatte, to kvinner og to menn. I desember 2015 vedtok styret å overføre kapitalforvaltningsvirksomheten fra datterselskapet LOS AS til BFS og avvikle LOS som selskap. Selskapet er meldt oppløst og avvikles etter aksjelovens bestemmelser i løpet av 2. kvartal 2016. LOS AS har to ansatte, og disse ble overført til BFS 1. april 2016.

Kåre Rommetveit har vært forretningsfører og daglig leder for BFS siden stiftelsen ble etablert i 2004. Han fratradte etter eget ønske 31.12.2015, og styret har ansatt Sveinung Hole som ny daglig leder fra 1.1.2016.

Bergens forskningsstiftelse er leverandør av forretningsførsel til Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen. Gjennom det faglig-administrative fellesskapet som er skapt, størrelsen til de to stiftelsene, samt volumet og innretningen på stiftelsenes tildelinger, især til forskning, gjør at deres virksomhet totalt sett fremstår som enestående i norsk sammenheng.

V. Henvisning til regnskapslovens § 3-3a

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Bergen, 15.6. 2016

Kåre Rommetveit
styreleder

Marit Mohn

Trond Mohn

Anne Lise Fimreite

Eivind Hansen

Stener Kvinnsland

Gunnar Bovim

Sveinung Hole
daglig leder